

Kâinat Mef'uldür; Öyleyse Faili Vardır

“Kâinat mef'ul ve münfaildir. Mef'ul failsiz olamadığı gibi, mef'ulün camid bir cüzü de fail olamaz.”

Bu cümle, basit bir nahiv kuralı üzerinden sarsıcı bir hakikate kapı açar.

Mef'ul, yapılan işten etkilenen şeydir. Bir cümlede mef'ul varsa, o fiili yapan bir fail de olmak zorundadır. Bu, dilin değil, aklın zarurî hükmüdür.

“Cam kırıldı.” dediğimizde cam fail gibi görünür. Ama cam kendini kıramaz. O, fiilin tesirine maruz kalmıştır. Öyleyse ortada bir kırın vardır. İster açık olsun ister gizli, fail olmadan mef'ul düşünülemez.

Münfailde, fiilden etkilenen demektir. Yani bir işin tesirine maruz kalan şeydir. **Mef'ul** ile benzerlik gösterir; ikisi de yapılan işten etkilenir. Fakat aradaki fark şudur: **Mef'ul doğrudan nesne olarak görünür; münfail ise cümlede fail gibi durur ama hakikatte etkilenendir.**

Mesela “Ali camı kırdı.” dediğimizde, “cam” **açıktan mef'uldür.** Kırma fiilinden etkilenmiştir. Fail bellidir: Ali.

Ama “Cam kırıldı.” dediğimizde, bu defa “cam” cümlede özne gibi görünür. Sanki kendi kendine kırılmış gibi bir yapı oluşur. Halbuki aklen biliriz ki cam kendi kendini kıramaz. **Bu cümlede cam, fail gibi görünse de hakikatte münfaildir;** yani kırma fiilinin tesirine maruz kalmıştır. Gerçek fail gizlidir.

Şimdi bu kaideyi kâinata tatbik edelim. Yağmur yağıyor. Çiçek açıyor. Kalp atıyor. Yıldızlar dönüyor. Bütün bunlar birer fiildir. Hepsi bir tesirin neticesidir. Kâinat baştan sona fiillerle doludur. O hâlde bu fiillerin bir faili olmalıdır.

Bir kitap düşün. Sayfaları yazılı, cümleleri düzenli, manaları yerli yerinde. Kitap mef'uldür; yazılmıştır. Yazı varsa yazar vardır. Hiç kimse, “Bu kitap kendi kendine yazıldı.” demez. Çünkü yazı, bilinç ve irade ister.

Şimdi kâinata bak. Bir hücrenin içindeki DNA, başlı başına bir kütüphane kadar bilgi taşıyor. Atomlar ölçülü, galaksiler dengeli, kanunlar sabit. Bu muazzam düzen bir mef'uldür; yapılmıştır. Öyleyse bir faili olmalıdır.

Peki bu fail kim olabilir?

Mef'ulün camid bir cüzü fail olamaz.

Cümlenin manası şudur: Yapılmış olan bir şeyin, şuursuz bir parçası, o şeyin yapıcısı olamaz.

Kâinatın bir parçası, bütününe fail olamaz. Çünkü parça hem yapılmış hem de etkilenmiştir; yani o da mef'uldür. Mef'ul olan fail olamaz. Yapılan, yapıcı olamaz.

Bir tren düşün. Vagonlar hareket ediyor. Hiçbir vagon diğerini hareket ettiremez; hepsi çekilmektedir. Çekilen şey çeken olamaz. Öyleyse bir lokomotif gerekir. Ama o lokomotif de sistemin içinde sıradan bir vagon olamaz; farklı bir konumda olmalıdır.

Kâinatın içindeki her şey vagon gibidir: hareket eden, etkilenen, değişen. Hepsi münfaildir. Öyleyse bunların üstünde, bunlara tesir eden bir Fail-i Mutlak gereklidir.

Bu fail: Kâinatın parçası olamaz, değişime maruz kalamaz, aciz ve şuursuz olamaz. Çünkü aciz olan yapamaz, şuursuz olan bilemez, muhtaç olan icat edemez.

Bir bina düşünelim. Tuğlalar var, demirler var, çimento var. Şimdi diyebilir misin ki: "Bu tuğlalardan biri binayı yaptı."? Hayır. Çünkü: Tuğla da yapılmıştır demir de üretilmiştir çimento da karışımdır. Parça, bütünün faili olamaz.

Sonuç açıktır: **Kâinat mef'uldür. Mef'ul failsiz olmaz. Mef'ul olan bir parça fail olamaz.**

Öyleyse bütün fiillerin arkasında, her tesirin üstünde, her değişimin ötesinde bir Fail-i Mutlak vardır. O da Allah'tır. Bu hakikat, sadece bir nahiv kaidesi değil; varlığın dilinden yükselen zorunlu bir hükümdür.